



# Ставлення молоді до участі у волонтерській діяльності

(обласний етап Всеукраїнського соціологічного дослідження)

## Аналіз-звіт



ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ, ТУРИЗМУ ТА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ  
КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ  
КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ЮНАЦТВА

# Ставлення молоді до участі у волонтерській діяльності

(обласний етап Всеукраїнського соціологічного дослідження)

## Аналіз-звіт

2015

**ББК 78.34(4УКР-4КІР)**

**С77**

**Ставлення молоді до участі у волонтерській діяльності:** обласний етап Всеукраїнського соціологічного дослідження: аналіз-звіт / [вик.: Н. Борзенко; ред.: В. Зеленіна]; Кіровоградська обласна бібліотека для юнацтва. – Кіровоград, 2015. – 16 с.

Дане видання містить результати Всеукраїнського соціологічного дослідження «Ставлення молоді до участі у волонтерській діяльності» (за програмою ДЗ «Державна бібліотека України для юнацтва»), яке проводилося у квітні-березні 2015 року серед молоді – користувачів Кіровоградської обласної бібліотеки для юнацтва, районних і сільських бібліотек Кіровоградської області системи Міністерства культури України.

Видання розраховане на бібліотечних працівників, студентів, школярів та тих, хто працює з молоддю.

Виконавець: Н. Борзенко

Комп'ютерна верстка та дизайн: Н. Борзенко

Відповідальна за випуск: Л.Савенко

Виконавець: Н. Борзенко

© Кіровоградська обласна бібліотека для юнацтва

## **Актуальність дослідження**

Одним з важливих наслідків розбудови української державності є активний розвиток в країні такого соціального явища, як волонтерський рух. Ідеологічною основою волонтерського руху є традиції безкорисливої допомоги нужденним, толерантності, розвиток соціальної активності.

У незалежній Україні зародження волонтерського руху датується початком 90-х років ХХ ст., коли було створено «Телефон довіри», де працювали волонтери. Із 1992 р. в Україні почала активно розвиватися мережа соціальних служб для молоді. Головна мета їхньої діяльності – реалізація державної молодіжної політики та завдань, окреслених у Декларації «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» та Законі України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні». Саме створення центрів соціальних служб для молоді спричинило активний розвиток волонтерського руху.

В обласному етапі Всеукраїнського соціологічного дослідження «Ставлення молоді до участі у волонтерській діяльності», яке проводилося ДЗ «Державна бібліотека України для юнацтва», взяли участь Кіровоградська обласна бібліотека для юнацтва, 24 районних та міських бібліотек області.

## **Мета дослідження**

Виявити рівень поінформованості молодих людей про волонтерський рух, з'ясувати їхнє ставлення до волонтерства та вмотивованість участі у ньому.

## **Завдання:**

- визначити рівень обізнаності молоді про волонтерство;
- виявити ставлення молодих людей до волонтерства;
- з'ясувати рівень готовності молоді до участі у волонтерських заходах;
- отримати дані про волонтерські організації, популярні серед молоді.

**Об'єкт дослідження:** волонтерський рух.

**Предмет дослідження:** молодь, у т. ч. волонтери.

## **Гіпотеза дослідження**

Останнім часом в Україні дуже стрімко почав розвиватися волонтерський рух. Зацікавленість молоді в безкорисній допомозі іншим помітно зросла. Серед молоді спостерігається бажання займатися волонтерською роботою як у громадському житті загалом, так, зокрема, і в бібліотеках.

## **Допоміжні гіпотези:**

- молоді люди вважають благодійність потрібною і корисною справою;
- молодь готова до благодійної діяльності, але не знає, яким чином реалізувати свій добровольчий потенціал.

## **Методика дослідження:**

Під час проведення дослідження використовувалися:

- анкетне опитування;
- аналіз даних.

# 1. На Вашу думку, що таке волонтерство?

(Табл. 1)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	безкорисна, добровільна, безоплатна допомога тим людям, хто її потребує, без користі для себе та власної вигоди	711	34,87
2	надання допомоги з метою підтримки малозабезпечених, безробітних, багатодітних, бездомних, безпритульних, осіб, які знаходяться у скрутному становищі, без якоїсь власної вигоди	80	3,92
3	надання безкорисної допомоги людям з обмеженими можливостями, особам з фізичними або іншими вадами та тим, які потребують допомоги	15	0,74
4	добровільний вибір, що виявляє особисті погляди і переконання	4	0,20
5	благодійна, добродійна діяльність, спрямована на суспільні потреби	118	5,79
6	неприбуткова діяльність	18	0,88
7	відчутти себе здатним щось зробити	8	0,39
8	поклик душі або життєва позиція, самовираження	8	0,39
9	добровільна допомога від щирого серця	12	0,59
10	допомога постраждалим від антитерористичної операції	10	0,49
11	допомога тваринам	5	0,25
12	доброзичливість і милосердя	21	1,03
13	благодійна, добродійна організація на добровільних засадах до якої долучаються всі охочі та небайдужі, з метою допомоги людям, які опинилися в складній життєвій ситуації	69	2,38
14	бажання людини зробити щось для інших	14	0,69

15	добровільна фінансова допомога, добровільний збір речей, коштів, продуктів харчування	24	1,18
16	допомога в підготовці та проведенні заходів на добровільних засадах; підтримка і допомога бібліотеці в організації заходів	8	0,39
17	допомога учасникам війни та військовим, бійцям АТО	85	4,17
18	підтримка акцій на допомогу воїнів АТО	17	0,83
19	небайдужість до проблем інших людей	10	0,49
20	бажання зробити благодійну справу	26	1,28
21	добровільна діяльність на користь суспільства	66	3,24
22	матеріальна допомога та здійснення догляду за хворими, інвалідами, самотніми, людьми похилого віку та іншими особами, які через свої фізичні, матеріальні чи інші особливості потребують підтримки та допомоги	109	5,35
23	добровільна допомога тим, хто її потребує – хворим, військовим; допомога якої потребує й сама Україна	75	3,68
24	марна трата часу	1	0,05
25	об'єднання людей навколо проблем країни та допомога у їх вирішенні	119	5,84
	<b>Усього відповідей</b>	<b>1633</b>	<b>80,09</b>
	<b>Не відповіли</b>	<b>406</b>	<b>19,91</b>
	<b>Усього респондентів</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>

Згідно одержаних даних, третина опитуваної молоді-респондентів (34,87%) вважають, що волонтерство це – безкорисна, добровільна, безоплатна допомога тим людям, хто її потребує, без користі для себе та власної вигоди. 5,84% вважають, що це – об'єднання людей навколо проблем країни та допомога у їх вирішенні. Натомість, майже 20% респондентів, що брали участь у дослідженні, не надали відповіді (Див. Табл. 1).

## 2. Як Ви ставитеся до волонтерства?

(Табл. 2)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	позитивно	1551	76,07
2	нейтрально	183	8,97
3	негативно	21	1,03
4	неоднозначно	192	9,42
	<b>Усього відповідей</b>	<b>1947</b>	<b>95,49</b>
	<b>Не відповіли</b>	<b>92</b>	<b>4,51</b>
	<b>Усього респондентів</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>

Переважає більшість респондентів (76%), які взяли участь в анкетуванні, до волонтерства ставляться позитивно, проте 9,42% опитуваної молоді відносяться до волонтерства неоднозначно, майже 9% – нейтрально (Див. Табл. 2).

## 3. Чи знайомі Ви з волонтерським рухом в Україні?

(Табл. 3)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	так, беру у ньому участь (пропустіть питання № 6,7)	504	24,72
2	брав участь раніше (пропустіть питання № 6)	253	12,41
3	так, чув про це (пропустіть питання № 4,5)	1225	60,08
4	ні, перший раз чую (пропустіть питання № 4,5)	57	2,80
	<b>Усього відповідей</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>
	<b>Усього респондентів</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>

Дослідження показало, що більше ніж половина опитаних респондентів (60%) чули про волонтерський рух в Україні, чверть опитаних респондентів (24,7%) не тільки знайомі, але беруть у ньому участь (Див. Табл. 3).

#### 4. Як часто Ви берете/брали участь у волонтерських проектах, акціях?

(Табл. 4)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	декілька разів на тиждень	48	2,35
2	декілька разів на місяць	199	9,76
3	декілька разів на рік	219	10,74
4	по-різному	291	14,27
	<b>Усього відповідей</b>	757	37,13
	<b>Не відповіли (пропустили питання)</b>	1282	62,87
	<b>Усього респондентів</b>	2039	100

На запитання «Як часто Ви берете/брали участь у волонтерських проектах, акціях?» респонденти-молодь зазначили: по-різному – 14,27%, декілька разів на рік – 10,74%, декілька разів на місяць – 9,76%, декілька разів на тиждень – 2,35% респондентів (Див. Табл. 4).

#### 5. Що слугувало причиною здійснення Вами волонтерської допомоги? (можна обрати декілька варіантів)

(Табл. 5)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	бажання допомогти нужденним	441	21,63
2	самовираження	52	2,55
3	почуття соціальної значимості	84	4,12
4	придбання корисних соціальних і практичних навичок	77	3,78
5	організація дозволяє	62	3,04
6	бажання допомогти бійцям АТО	41	2,01
	<b>Усього відповідей</b>	757	37,13
	<b>Не відповіли</b>	1282	62,87
	<b>Усього респондентів</b>	2039	100

Для 21,63% респондентів причиною здійснення ними волонтерської допомоги слугувало бажання допомогти нужденним, для 4,12% – почуття соціальної значимості, для 3,78% респондентів – набуття корисних соціальних і практичних навичок. (Див. Табл. 5).



## 6. Чи хотіли би Ви займатися волонтерською діяльністю?

(Табл. 6)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	так	610	29,92
2	ні (пропустіть питання №7,8)	183	8,97
3	важко відповісти (пропустіть питання №7,8)	489	23,98
	<b>Усього відповідей</b>	1282	62,87
	<b>Не відповіли (пропустили питання)</b>	757	37,13
	<b>Усього респондентів</b>	2039	100

Менш ніж третина респондентів-молоді (29,92%), які взяли участь в дослідженні, хотіли б займатися волонтерською діяльністю, 23,98% респондентів зазначили, що їм важко відповісти, 8,97% – взагалі не хотіли би займатися цією діяльністю. (Див. Табл. 6).

## 7. Чому Ви зараз не займаєтесь волонтерством?

(Табл. 7)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	немає часу	280	13,73
2	хотілося б, але не знаю, як це здійснити/куди звертатися	130	6,38
3	відсутність винагороди	127	6,23
4	гадаю, волонтерів і без мене достатньо	70	3,43
5	морально, психологічно не готовий до участі	203	9,96
6	закінчились акції, в яких брав участь	53	2,60
	<b>Усього відповідей</b>	863	42,32
	<b>Не відповіли (пропустили питання)</b>	1176	57,68
	<b>Усього респондентів</b>	2039	100

13,73% опитаних респондентів зазначили, що зараз не займаються волонтерством тому, що немає часу, майже 10% морально, психологічно не готові до участі у волонтерській діяльності. Натомість 6,38% опитаних респондентів хотіли б, але не знають, як це здійснити/куди звертатися. (Див. Табл. 7).

**8. Якими видами волонтерської діяльності Ви займаєтесь/хотіли би займатися?**

**(Табл. 8)**

<b>№</b>	<b>Відповіді користувачів</b>	<b>Кількість відповідей</b>	<b>%</b>
1	соціальні проекти	260	12,75
2	екологічні проекти	204	10,00
3	реставраційні проекти	80	3,92
4	фандрейзинг (залучення фінансових коштів, предметів першої необхідності для допомоги нужденним)	312	15,30
5	спортивні проекти	132	6,47
6	культурні проекти	272	13,34
7	допомога воїнам АТО	106	5,20
8	робота в дитячому будинку	1	0,05
	<b>Усього відповідей</b>	<b>1367</b>	<b>67,04</b>
	<b>Не відповіли (пропустили питання)</b>	<b>672</b>	<b>32,96</b>
	<b>Усього респондентів</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>

Респонденти, які взяли участь у дослідженні, зазначили наступні види волонтерської діяльності, якими займаються або хотіли б займатися: фандрейзинг (15,3%), культурні проекти (13,34%), соціальні проекти (12,75%), екологічні проекти (10%). (Див. Табл. 8).

**9. Чи потрібне, на Вашу думку, волонтерство в бібліотеках?**

**(Табл. 9)**

<b>№</b>	<b>Відповіді користувачів</b>	<b>Кількість відповідей</b>	<b>%</b>
1	так	1698	83,3
2	ні (пропустіть питання №10)	341	16,7
	<b>Усього відповідей</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>
	<b>Усього респондентів</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>

Переважна більшість опитаних респондентів (83,3%) переконані, що волонтерство в бібліотеках потрібне, натомість 16,7% респондентів з цим не згодні. (Див. Табл. 9).

## 10. Для чого потрібні волонтери в бібліотеках?

(Табл. 10)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	планування і реалізація бібліотечних заходів;	414	20,30
2	участь в оформленні бібліотечних приміщень	278	13,63
3	створення бібліотечних продуктів для юнацтва та молоді	219	10,74
4	допомога у виконанні домашніх завдань, вивченні мови, засвоєнні комп'ютерної грамотності, Інтернет-технологій тощо	323	15,84
5	участь у рекламній діяльності	202	9,91
6	доставка книг	242	11,87
7	надання інформації з соціальних питань	6	0,29
	допомога у залученні спонсорських коштів на розвиток бібліотек	14	0,69
	<b>Усього відповідей</b>	1698	83,28
	<b>Не відповіли (пропустили питання)</b>	341	16,72
	<b>Усього респондентів</b>	2039	100

Згідно одержаних даних, 20% респондентів вважають, що волонтери в бібліотеках потрібні для допомоги при плануванні і реалізації бібліотечних заходів, 15,84% вважають, що волонтери в бібліотеках можуть надавати допомогу користувачам у виконанні домашніх завдань, вивченні мови, засвоєнні комп'ютерної грамотності, Інтернет-технологій. Також респонденти зазначили, що волонтери можуть брати участь в оформленні бібліотечних приміщень (13,63%), займатися доставкою книг (11,87%). (Див. Табл. 10).

## 11. Чи часто Ви чуєте інформацію про волонтерські проекти та запрошення до участі у них?

(Табл. 11)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	так, досить часто	1207	59,20
2	рідко зустрічаю подібну інформацію	679	33,30
3	не чув жодного разу	151	7,41
	<b>Усього відповідей</b>	2037	99,90
	<b>Не відповіли</b>	2	0,10
	<b>Усього респондентів</b>	2039	100

59,2% опитуваної молоді-респондентів досить часто чує інформацію про волонтерські проекти та отримує запрошення до участі в них, третина респондентів (33,3%), рідко зустрічає подібну інформацію. Майже 7,5% опитаної молоді не чули жодного разу інформацію про волонтерські проекти (Див. Табл. 11).

## 12. Чи можете Ви вказати назви волонтерських організацій?

(Табл. 12)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	Благодійна організація «Благодійний фонд підтримки українських військовослужбовців»	3	0,15
2	Благодійний фонд «АнтиСНІД»	11	0,54
3	Благодійний фонд «Берегиня Миру»	12	0,59
4	Благодійний фонд «Добротвір»	14	0,69
5	Благодійний фонд «Довіра людей»	3	0,15
6	Благодійний фонд «Дитячі долоні»	2	0,10
7	Благодійний фонд «Крила Фенікса»	8	0,39
8	Благодійний фонд «Мирне небо»	1	0,05
9	Благодійний фонд «Повернися живим»	18	0,88
10	Благодійний фонд «Промінець надії»	11	0,54
11	Благодійний фонд «Підтримай армію України»	19	0,93
12	Благодійний фонд «Розвиток Новоархангельщини»	6	0,29
13	Благодійний фонд «Серце до серця»	184	9,02
14	Благодійний фонд Р. Ахметова «Розвиток України»	5	0,25
15	Всеукраїнська благодійна організація «Молодість не байдужа»	1	0,05
16	Волонтерська група «Серпанок»	1	0,05
17	Волонтерська організація «Благовіст»	1	0,05
18	Волонтерська організація «Восток - SOS»	3	0,15
19	Волонтерська організація «Донбас SOS»	3	0,15
20	Волонтерська організація «Кожен може»	1	0,05
21	Волонтерська організація «Разом»	1	0,05
22	Волонтерська організація «Крим SOS»	3	0,15

23	Волонтерська організація «Ніхто крім нас»	4	0,20
24	Волонтерська організація «Новгородківщина для своєї армії»	4	0,20
25	Волонтерська організація «Сокіл»	11	0,54
26	Волонтерська організація «СВІТ-Україна»	3	0,15
27	Волонтерська організація «Голуб надії»	1	0,05
28	Волонтерська ініціативна група «Кулінарна сотня Армії SOS Кіровоград»	9	0,44
29	Волонтерське об'єднання «До Перемоги»	28	1,37
30	Волонтерське об'єднання «Кожен може допомогти» м. Київ	3	0,15
31	Волонтерський загін «Милосердя»	2	0,10
32	Волонтерський рух «Допоможемо воїнам Петрівщини»	1	0,05
33	Всеукраїнська громадська організація «Українська Варта»	16	0,78
34	Громадська ініціатива «Армія SOS Кіровоград»	248	12,16
35	Громадська організація «Вільні люди»	6	0,29
36	Громадська організація «Волонтери без кордонів»	14	0,69
37	Громадська організація «Громадська варта»	13	0,64
38	Громадська організація «Джерело надії»	1	0,05
39	Громадська організація «Джерела допомоги»	3	0,15
40	Громадська організація «Допомога Армії України»	3	0,15
41	Громадська організація «Патріот Кіровоградщини»	61	2,99
42	Громадська організація «Надійний тил»	6	0,29
43	Громадська організація «Народна Самооборона Кіровограда»	5	0,25
44	Громадська організація «Однодумці»	1	0,05
45	Громадська організація «Разом Сила»	1	0,05
46	Громадська організація «Турбота»	1	0,05
47	Громадська організація «Серця матерів»	177	8,68
48	Громадянське об'єднання «Єдина волонтерська платформа Кіровоградщини»	12	0,59
49	Громадський центр «Волонтер»	53	2,60

50	Кіровоградська організація захисту тварин «БІМ»	12	0,59
51	Координаційний центр Волонтерів Олександрійщини	15	0,74
52	Міжнародний благодійний фонд «Хелп-Юкрейн»	1	0,05
53	Міжнародний фонд «Відродження»	3	0,15
54	«Товариство Червоного Хреста»	27	1,32
55	Центр волонтерів «Добра воля» (м.Київ)	3	0,15
	<b>Так</b>	<b>1059</b>	<b>51,94</b>
	<b>Ні</b>	<b>957</b>	<b>46,93</b>
	<b>Не відповіли</b>	<b>23</b>	<b>1,13</b>
	<b>Усього відповідей</b>	<b>2016</b>	<b>98,87</b>
	<b>Усього респондентів</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>

Більшість опитаних, які взяли участь у дослідженні, змогли вказати назви волонтерських організацій, серед яких: Громадська ініціатива «Армія SOS Кіровоград» (12,16%), Благодійний фонд «Серце до серця» (9%), Громадська організація «Серця матерів» (8,68%), Громадський центр «Волонтер» (2,6%), Волонтерське об'єднання «До Перемоги» (1,37%), «Товариство Червоного Хреста» (1,32%). Натомість, майже 47% респондентів не змогли назвати жодної з волонтерських організацій (Див. Табл. 12).

### 13. Вкажіть Ваш вік

(Табл. 13)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	10-14	305	14,96
2	15-19	739	36,24
3	20-24	473	23,20
4	25-35	522	25,60
	<b>Усього відповідей</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>
	<b>Усього респондентів</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>

Згідно одержаних даних, в анкетуванні представлена думка молоді різного віку: 15–19 років – 36,24%, 25–35 років – 25,6% респондентів, 20-24 років – 23,2% респондентів, 10-14 років – 14,96% (Див. Табл. 13).

## 14. Вкажіть Вашу стать

(Табл. 14)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	чоловік	878	43,06
2	жінка	1161	56,94
	<b>Усього відповідей</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>
	<b>Усього респондентів</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>

Більшість опитаних, які взяли участь в дослідженні, жіночої статі (56,9%), респондентів чоловічої статі 43 % (Див. Табл. 14).

## 15. Чим Ви займаєтесь?

(Табл. 15)

№	Відповіді користувачів	Кількість відповідей	%
1	навчаюсь	954	46,79
2	працюю	581	28,49
3	поєдную навчання з роботою	242	11,87
4	тимчасово не працюю	256	12,56
	<b>Усього відповідей</b>	<b>2033</b>	<b>99,71</b>
	<b>Не відповіли</b>	<b>6</b>	<b>0,29</b>
	<b>Усього респондентів</b>	<b>2039</b>	<b>100</b>

Майже половина молоді-респондентів (46,8%), що взяли участь в дослідженні, навчаються, 28,5% – працюють, 12,5% – тимчасово не працюють. (Див. Табл. 15).

## Висновки:

- більшість молодих громадян вважають, що волонтерство це – безкорисна, добровільна, безоплатна допомога тим людям, хто її потребує, без користі для себе та власної вигоди, об'єднання людей навколо проблем країни та допомога у їх вирішенні;
- переважна більшість молоді до волонтерства ставиться позитивно;
- молодь частіше бере участь у волонтерському русі декілька разів на рік;
- основними мотивами здійснення волонтерської допомоги є бажання допомогти нужденним, почуття соціальної значимості та придбання корисних соціальних і практичних навичок;
- близько третини молоді, яка взяла участь в дослідженні, хотіла б займатися волонтерською діяльністю;
- основними причинами того, чому молодь не займається волонтерством є – брак вільного часу або морально, психологічно не готова до участі у волонтерській діяльності, лише незначна частина молоді хотіла б займатися волонтерством, але не знає, як це здійснити/куди звертатися;
- молоді люди переважно займаються або хотіли б займатися такими видами волонтерської діяльності, як фандрейзинг (залучення фінансових коштів, предметів першої необхідності для допомоги нужденним), культурними, соціальними та екологічними проектами;
- на думку більшості молодих людей, волонтерство в бібліотеках потрібне для надання допомоги при плануванні і реалізації бібліотечних заходів, для надання допомоги у виконанні домашніх завдань, вивченні мови, засвоєнні комп'ютерної грамотності, Інтернет-технологій. Також волонтери можуть брати участь в оформленні бібліотечних приміщень, займатися доставкою книг;
- більшість молоді досить часто чує інформацію про волонтерські проекти та запрошення до участі в них;



- молоді люди достатньо обізнані щодо волонтерських організацій, найбільш відомі, є ті організації, основним напрямком діяльності, яких стала допомога українській армії та пораненим в зоні проведення антитерористичної операції: Громадська ініціатива «Армія SOS Кіровоград», Благодійний фонд «Серце до серця», Громадська організація «Серця матерів», Громадський центр «Волонтер», Волонтерське об'єднання «До Перемоги», «Товариство Червоного Хреста».

### **Пропозиції:**

- підвищувати рівень поінформованості користувачів бібліотек з питань розвитку і діяльності волонтерського руху в Україні;
- інформувати молодь про волонтерські акції та проекти, залучати їх до таких проектів, запрошувати до бібліотечного волонтерства;
- налагодити ефективну систему поширення об'єктивної інформації серед молоді щодо волонтерства в Україні;
- поширювати літературу з питань природи волонтерської діяльності та нормативно-правове забезпечення;
- організувати інформаційні куточки, сторінки на веб-сайтах бібліотек, висвітлювати матеріали періодичних видань та Інтернету: «Що потрібно знати волонтеру?», «Майбутньому волонтеру» та інше;
- надавати можливості одержання відповідної інформації з Інтернету, сайтів бібліотек області;
- готувати і розповсюджувати методико-бібліографічні, бібліографічні видання, вебліографічні списки з цієї тематики;
- організовувати «круглі столи» з висвітлення та обговорення проблем волонтерського руху України на базі центральних районних бібліотек.

Науково – виробниче видання

Україна в Європейському Союзі: переваги та недоліки  
(Всеукраїнське анкетування)

Звіт

Виконавець: Борзенко Наталія Вячеславівна

Комп'ютерна верстка та дизайн: Борзенко Наталія Вячеславівна

Відповідальна за випуск: Л. Савенко

Кіровоградська обласна бібліотека для юнацтва

25006 м. Кіровоград

вул. Декабристів, 6/15

(0522) 22 77 93

e-mail: [boichenka@lib.kr.ua](mailto:boichenka@lib.kr.ua)

Сайт: [www.lib.kr.ua](http://www.lib.kr.ua)